Tussenuitspraak Commissie van Beroep Kifid nr. 2026-0012A

mr. drs. W.J.J. Los, voorzitter, prof. mr. D. Busch en F.R. Valkenburg AAG RBA, leden en mr. H.C. Dobbelaar-ten Cate, secretaris.

Datum uitspraak	27 januari 2026
Beroep ingediend door	De heer [naam 1] en mevrouw [naam 2], verzoekers in beroep, verder de noemen de consumenten
Tegen	Berends & Slump B.V., verweerster in beroep, verder de noemen de tussenpersoon
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Beroep ten dele gegrond

Samenvatting

Beleggingsverzekering. Zorgplicht assurantietussenpersoon. De consumenten hebben in 1996 door advisering en bemiddeling van een voorganger van de tussenpersoon een beleggingsverzekering afgesloten. De Commissie van Beroep is van oordeel dat de tussenpersoon niet aansprakelijk is voor eventuele fouten die bij de advisering zijn gemaakt, omdat niet gebleken is dat er sprake is geweest van contractoverneming in de zin van artikel 6:159 Burgerlijk Wetboek (BW). Wel staat vast dat de tussenpersoon de op hem rustende zorgplicht jegens de consumenten heeft geschonden door in 2008 niet te reageren op een e-mail van de consumenten. Anders dan de Geschillencommissie oordeelt de Commissie van Beroep dat de schade die de consumenten hierdoor leiden moet worden berekend tot de afkoopdatum van de verzekering. De uitspraak van de Geschillencommissie wordt op dit punt vernietigd. Partijen worden in de gelegenheid gesteld zich uit te laten over de omvang van de schade.

1. De procedure in beroep

1.1 Bij een op 18 december 2023 ontvangen beroepschrift met bijlagen hebben de consumenten bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening (hierna: de Commissie van Beroep) beroep ingesteld tegen de tussenuitspraak van de Geschillencommissie Kifid (hierna: de Geschillencommissie) van 5 juni 2023 en de einduitspraak van de Geschillencommissie van 10 november 2023 (dossiernummer [nummer], gepubliceerd onder de nummers 2023-0433A en 2023-0433B).

1.2 De tussenpersoon heeft een op 6 februari 2024 gedateerd verweerschrift ingediend.

1.3 De digitale hoorzitting heeft plaatsgehad op 25 november 2025. De consumenten werden daarbij vertegenwoordigd door de heer M. van Rossum. De heer [naam 3] was aanwezig als toehoorder. De consumenten zelf waren niet aanwezig. Namens de tussenpersoon nam de heer [naam 4], voormalig eigenaar van de tussenpersoon, deel. De tussenpersoon werd

vertegenwoordigd door mr. R. Bosman, advocaat te Rotterdam. Partijen hebben hun standpunten toegelicht, de gemachtigde van de consumenten heeft een pleitnota overgelegd en partijen hebben vragen van de Commissie van Beroep beantwoord.

2. De procedure bij de Geschillencommissie

Voor het verloop van de procedure bij de Geschillencommissie verwijst de Commissie van Beroep naar de uitspraken van de Geschillencommissie van 5 juni 2023 en 10 november 2023.

3. De feiten

3.1 De Commissie van Beroep gaat uit van de feiten die de Geschillencommissie heeft vermeld in de uitspraak van 5 juni 2023 onder de randnummers 2.1 t/m 2.15. De feiten zijn niet betwist en worden voor zover nodig aangevuld met enkele andere feiten die tussen partijen vaststaan. Kort gezegd gaat het om het volgende.

3.2 De consumenten hebben na advisering en bemiddeling van assurantietussenpersoon Heidinga & Partners een beleggingsverzekering afgesloten bij een rechtsvoorganger van Allianz Nederland Levensverzekering N.V. (hierna: de verzekeraar) met als ingangsdatum 24 mei 1996. Het betrof een Royal Future Spaarverzekering met een overlijdens-risicodekking (hierna: de verzekering). De kapitaalopbouw vond plaats op basis van beleggingen, waarbij het beleggingsrisico geheel voor rekening van de consumenten kwam. De verzekering was gekoppeld aan de hypothecaire geldlening van de consumenten en de rechten uit de verzekering waren verpand aan de geldverstrekker.

3.3 De verzekeringsportefeuille waartoe de verzekering behoorde, is in 2000 overgedragen van Heidinga & Partners aan assurantietussenpersoon Barelds & Pasman. Na het faillissement van Barelds & Pasman in 2001 heeft de tussenpersoon op enig moment de verzekeringsportefeuille verkregen.

3.4 Per 1 februari 2007 is de verpanding van de rechten uit de de verzekering aan de geldverstrekker komen te vervallen. Op 5 maart 2008 hebben de consumenten aan de tussenpersoon een brief gestuurd waarin onder meer het volgende stond:

> *"(...) In verband met de zgn. "woekerpolisaffaire", waarover de Ombudsman Financiële Dienstverlening een dezer dagen uitspraak heeft gedaan, verzoeken wij u beleefd de bijgevoegde inventarisatieformulieren aan ons ingevuld te retourneren. Wat betreft de beleggingsverzekering bij Allianz, betreft het oorspronkelijk een product van Royal Nederland, dat ons indertijd door uw vroeger collega-kantoor Heidinga & Partners is verkocht, maar waarover u nu het dossier voert. (...)"*

De tussenpersoon heeft niet gereageerd op deze brief.

3.5 In de zomer van 2013 hebben de verzekeraar en de consumenten met elkaar gecorrespondeerd over de ontsleuteling van de overlijdensrisicodekking uit de verzekering. De verzekeraar heeft de consumenten daarbij een offerte verstrekt voor een aparte overlijdensrisicoverzekering. Ook hebben de consumenten verzocht om een fondswissel in de verzekering. Op 26 november 2013 heeft de verzekeraar aan de consumenten een wijzigingsvoorstel gestuurd. In het wijzigingsvoorstel staat onder andere:

"(...) Wijzigingsreden	*Gedeeltelijke afkoop*
Tussenpersoon	*Berends & Slump*
(...) Einddatum	*24-05-2019*
(...) Verzekerd bedrag bij leven	*De waarde van de toegewezen participaties*
Uitkering bij overlijden	*90% van de op dat moment van overlijden aanwezige poliswaarde, uit te keren na overlijden van verzekerde 1.*
Uitkering bij overlijden	*90% van de op dat moment van overlijden aanwezige poliswaarde, uit te keren na overlijden van verzekerde 2.*
(...) Minimum uitkering bij overlijden	*Indien de waarde van de verzekerde uitkering(en) bij overlijden minder is dan 90% van de gezamenlijke participatiewaarde, dan wordt de waarde van de verzekerde uitkering(en) zodanig verhoogd dat deze waarde wordt bereikt.*

Van de opgebouwde waarde zal, gerekend met de koers van 25-11-2013, EUR 2.000,00 worden uitgekeerd. Hierbij is geen rekening gehouden met de verrekening van eventuele kosten.

(...)

Investering	*(...)* *Fonds* *Allianz Holland Stallingsrekening*		*Verdeling* *100,00%*
Voorbeeldrendementen	*3,00%*	*4,00%*	
Voorbeeldkapitaal per 25-05-2019	*35.120,00*	*36.745,00*	

3.6 De consumenten zijn akkoord gegaan met de offerte. Op enig moment hebben de consumenten opnieuw een fondswisseling doorgevoerd, waarbij gekozen is voor het Allianz Geldmarkt Fonds. Per 14 maart 2016 hebben de consumenten nogmaals een fondswisseling doorgevoerd, nu naar het Allianz Duurzame Wereld Aandelenfonds en het Allianz Europees

Obligatie Fonds (hierna: het mixfonds). In 2018 hebben de consumenten de verzekering afgekocht.

4. De klacht en de uitspraak van de Geschillencommissie

4.1 De consumenten hebben, nadat zij hun vordering op grond van de tussenuitspraak van de Geschillencommissie hebben gewijzigd, een bedrag van € 36.516,- gevorderd. Aan deze vordering hebben zij samengevat het volgende ten grondslag gelegd:

4.2 De consumenten zijn bij het aangaan van de verzekering in 1996 misleid, waardoor zij hebben gedwaald ten aanzien van de kosten- en risicopremiestructuur. De specifieke risico's van hybride verzekerings- en beleggingsconstructies waren de consumenten niet bekend. De consumenten hadden daarom beschermd moeten worden tegen de gevaren van eigen lichtvaardigheid en gebrek aan inzicht. Door hen hierover onvoldoende te adviseren, heeft Heidinga & Partners zijn zorgplicht jegens de consumenten geschonden. Nu de tussenpersoon in 2001 de lusten en de lasten uit de verzekeringsportefeuille van Heidinga & Partners via Barelds & Pasman heeft overgenomen, is hij aansprakelijk voor de fouten van Heidinga & Partners. Daarbij heeft de tussenpersoon ook verzuimd om de consumenten in de periode van 2001 tot en met december 2005 te wijzen op de fouten van zijn voorgangers. Had hij dit wel gedaan, dan hadden de consumenten nog een vordering kunnen instellen tegen (in ieder geval) Heidinga & Partners. Ook heeft de tussenpersoon zijn zorgplicht geschonden door tijdens de looptijd van de verzekering niet bij de consumenten na te gaan of de verzekering nog passend was en door hen niet te waarschuwen voor de negatieve effecten van de hefboomwerking.

4.3 In haar tussenuitspraak heeft de Geschillencommissie geoordeeld dat de tussenpersoon niet aansprakelijk is voor eventuele fouten van zijn voorgangers, omdat niet gebleken is dat de contractuele relatie tussen de consumenten en Heidinga & Partners is overgegaan op de tussenpersoon. Wel heeft de tussenpersoon zijn zorgplicht geschonden door geen contact op te nemen met de consumenten naar aanleiding van hun brief van 5 maart 2008. In haar einduitspraak heeft de Geschillencommissie een bedrag van € 6.247,- aan de consumenten toegewezen.

5. De beoordeling van het beroep

5.1 De consumenten zijn het op enkele punten niet eens met de uitspraak van de Geschillencommissie. De Commissie van Beroep zal deze grieven hieronder bespreken.

Is de tussenpersoon aansprakelijk voor het handelen van zijn voorganger(s)?

5.2 De eerste grief van de consumenten richt zich tegen het oordeel van de Geschillencommissie dat de tussenpersoon niet aansprakelijk is voor het handelen van de voorgaande tussenpersonen. De consumenten vinden dat de Geschillencommissie zich onvoldoende heeft verdiept in de details van de portefeuilleovername en daarbij ten onrechte heeft aangenomen dat ASAM, aan wie de verzekeringsportefeuille was verpand, bij de overname betrokken is geweest. Volgens de consumenten heeft de tussenpersoon bij het overnemen van de portefeuille ook eventuele aansprakelijkheden van de voorgaande tussenpersonen overgenomen.

5.3 De Commissie van Beroep stelt voorop dat de overname van een verzekeringsportefeuille op zichzelf niet inhoudt dat de tussenpersoon daarmee ook aansprakelijk wordt voor eventuele fouten van de voorgaande tussenpersonen.[1] De tussenpersoon kan hiervoor alleen aansprakelijk zijn als hij, naast de overname van de verzekeringsportefeuille, ook de overeenkomst(en) van opdracht tussen de consumenten en de voorgaande tussenpersonen heeft overgenomen in de zin van artikel 6:159 BW. Daarbij is vereist dat de consumenten hun toestemming hebben gegeven voor deze contractoverneming. Of hiervan sprake is, moet blijken uit de omstandigheden van het geval.

5.4 Voor de beoordeling van de vraag of er in dit geval sprake is geweest van contract-overneming, is het daarom ook niet relevant of ASAM betrokken is geweest bij de overdracht van de verzekeringsportefeuille. Immers is alleen van belang of de overeenkomst van opdracht die gesloten is tussen de consumenten en Heidinga & Partners via Barelds & Pasman is overgegaan op de tussenpersoon. Daarvan is niet gebleken. Uit het enkele feit dat de consumenten door de tussenpersoon zijn geïnformeerd over de overname en dat hij daarbij benadrukt heeft dat de continuïteit in de dienstverlening behouden zou blijven, hebben de consumenten niet redelijkerwijs kunnen en mogen opmaken dat er naast de overname van de verzekeringsportefeuille ook sprake was van contractoverneming. Het dossier biedt ook geen aanknopingspunten om op andere gronden aan te nemen dat de tussenpersoon de overeenkomst tussen de consumenten en Heidinga & Partners heeft overgenomen of dat de consumenten dit redelijkerwijs mochten aannemen. Hij is daarom niet aansprakelijk voor eventuele fouten die Heidinga & Partners zou hebben gemaakt bij het adviseren van de verzekering. De eerste grief van de consumenten slaagt daarom niet.

5.5 Bij deze stand van zaken is er geen reden om de (voormalige) vennoten van de tussenpersoon als getuige te horen over de gang van zaken bij het verkrijgen van de verzekeringsportefeuille, zoals de consumenten hebben verzocht.

[1] CvB Kifid 3 juni 2022, nr. 2022-0029, punt 5.8 e.v.

Heeft de tussenpersoon zijn eigen (na)zorgplicht geschonden in de periode 2001-2008?

5.6 De Geschillencommissie heeft geoordeeld dat de tussenpersoon zijn zorgplicht heeft geschonden door niet te reageren op de brief van de consumenten van 5 maart 2008. De consumenten hebben tegen dit oordeel gegriefd en stellen dat de tussenpersoon ook in de periode daarvoor al zijn zorgplicht jegens hen heeft geschonden. De tussenpersoon heeft zich verweerd tegen deze grief van de consumenten maar niet zelf (voldoende gemotiveerde) bezwaren aangevoerd tegen het oordeel van de Geschillencommissie. Daarmee staat in beroep vast dat de tussenpersoon in ieder geval in 2008 zijn zorgplicht jegens de consumenten heeft geschonden. De discussie in beroep beperkt zich daarom tot de vraag of de tussenpersoon ook in de periode daarvoor is tekortgeschoten in het nakomen van zijn zorgplicht.

5.7 Bij de beantwoording van deze vraag gaat de Commissie van Beroep van het volgende uit. Een tussenpersoon is op grond van artikel 7:401 BW verplicht om jegens zijn opdrachtgever bij zijn werkzaamheden de zorg te betrachten die van een redelijk bekwaam en redelijk handelend beroepsgenoot mag worden verwacht.[2] Aan de hand van de omstandigheden van het geval moet worden beoordeeld of aan deze norm is voldaan. De zorgplicht van de tussenpersoon geldt niet alleen tijdens het sluiten van de overeenkomst. Er rust op een tussenpersoon een verplichting tot voortdurende bemoeienis met de tot zijn portefeuille behorende verzekeringen. Daarbij geldt dat een tussenpersoon in beginsel niet stil mag blijven zitten wanneer hij tijdens de looptijd van de verzekeringen kennis neemt van feiten en omstandigheden die meebrengen dat de door hem beheerde verzekeringen mogelijk aangepast moeten worden.[3]

5.8 Bij de overname van een verzekeringsportefeuille rust op een tussenpersoon een zelfstandige zorgplicht om te onderzoeken of de verzekeringen in deze portefeuille aangepast dienen te worden. De vraag is echter of de tussenpersoon in 2001 had moeten vaststellen dat de verzekering niet meer passend was voor de consumenten. De consumenten zullen daarvoor concreet moeten maken dat ontsleutelen op dat moment mogelijk en nodig was geweest, dat de geldverstrekker als pandhouder daarvoor toestemming zou hebben verleend, dat een losse overlijdensrisicoverzekering meer zou hebben opgeleverd dan de beleggingsverzekering met overlijdensrisicodekking én dat zij een advies van de tussenpersoon op dat moment ook daadwerkelijk zouden hebben opgevolgd. Voor dit alles heeft de Commissie van Beroep in het dossier onvoldoende aanknopingspunten gevonden. Daarbij is een vaste lijn in haar uitspraken dat in het algemeen van een tussenpersoon niet verwacht hoefde te worden dat hij vóór 2015 consumenten spontaan diende te adviseren over de mogelijkheden van het wijzigen of stopzetten van een beleggingsverzekering.[4] Zonder een nadere onderbouwing van de consumenten kan daarom niet aangenomen worden dat de tussenpersoon zijn zorgplicht

2 HR 10 januari 2003, ECLI:NL:HR:2003:AF0122, r.o. 3.4.1 (Brals/Octant).
3 CvB Kifid 21 november 2021, nr. 2021-0044, punt 5.3.
4 CvB Kifid 21 november 2021, nr. 2021-0044, punt 5.19.

heeft geschonden door de consumenten in 2001 niet te adviseren over aanpassing van de verzekering.

5.9 Ook in de periode daarna rustte een dergelijke verplichting niet op de tussenpersoon. De Commissie van Beroep heeft in eerdere uitspraken geoordeeld dat op een tussenpersoon alleen een informatieverplichting rust als sprake is van een wezenlijke wijziging in de informatie ten aanzien van de beleggingsverzekering die de consument heeft afgesloten.[5] Hiervan is bijvoorbeeld sprake als de verzekeraar een wijziging in de dekking doorvoert. De nazorgplicht reikt echter niet zo ver dat de tussenpersoon informatie moet verstrekken over andere producten die mogelijk een alternatief zouden kunnen zijn voor de beleggingsverzekering.[6] Het enkele feit dat er in 2001 wijzigingen in de fiscale aspecten van beleggingsverzekeringen werden doorgevoerd, is onvoldoende om aan te nemen dat de tussenpersoon de consumenten nader had moeten informeren. Ook de naamswijziging van de verzekeraar in 2002 of een (van verwachting of prognose) afwijkende waardeontwikkeling zijn daarvoor onvoldoende.[7] De tweede grief van de consumenten slaagt daarom ook niet.

Welke schade hebben de consumenten geleden door de zorgplichtschending?

5.10 De Geschillencommissie heeft de schade van de consumenten als gevolg van de zorgplichtschending van de tussenpersoon vastgesteld op € 6.247,-. Zij acht het voldoende aannemelijk dat de consumenten een aanpassing van hun verzekering wilden en dat zij deze aanpassing bij advies daarover van de tussenpersoon in 2008 ook zouden hebben doorgevoerd. Bij de berekening van de schadebedrag is de Geschillencommissie uitgegaan van een bruto historisch rendement van 3,3% over de periode tussen maart 2008 en het moment dat de consumenten de verzekering zelf hebben aangepast in 2013.

5.11 De consumenten zijn het niet eens met deze schadeberekening. Zij vinden dat gerekend moet worden met een rendement van 6,2%, hetgeen zij afleiden uit de Nadere Regeling Gedragstoezicht Financiële Ondernemingen (Nrgfo). Daarnaast moet het schadebedrag berekend worden tot aan de afkoopdatum, omdat een denkbeeldige waardetoevoeging in 2013 een positief effect zou hebben gehad op de in 2018 uitgekeerde afkoopwaarde.

5.12 De Commissie van Beroep stelt vast dat tussen partijen niet ter discussie staat dat de consumenten in 2008 gekozen zouden hebben voor ontsleuteling van de overlijdensrisicodekking, als de tussenpersoon hen daarover geadviseerd had. Toen de consumenten in 2013 de ontsleuteling zelf bewerkstelligden, hebben zij tevens een fondswisseling doorgevoerd en gekozen voor de Allianz Holland Stallingsrekening. Volgens

---

5 CvB Kifid 2 november 2020, nr. 2020-033; CvB Kifid 29 januari 2021, nr. 2021-0007 en CvB Kifid 21 november 2021, nr. 2021-0044.
[6] CvB Kifid 2 november 2020, nr. 2020-033 en CvB Kifid 29 januari 2021, nr. 2021-0007.
[7] CvB Kifid 2 november 2020, nr. 2020-033; CvB Kifid 29 januari 2021, nr. 2021-0007; CvB Kifid 21 november 2021, nr. 2021-0044 en CvB Kifid 27 januari 2022, nr. 2022-0007.

de consumenten hebben zij voor deze stallingsrekening gekozen in afwachting van de uitspraken van de Geschillencommissie over hun klachten tegen de verzekeraar en de tussenpersoon. Toen bleek dat deze uitspraken op zich lieten wachten, hebben zij alsnog gekozen voor een mixfonds met een offensiever profiel. Zij voeren aan dat zij in 2008 daarom niet voor een stallingsrekening gekozen zouden hebben, maar hun beleggingen zouden hebben voortgezet in het offensievere fonds waarin reeds belegd werd.

5.13 De Commissie van Beroep acht dit niet aannemelijk. Feit is dat de consumenten op het moment van het ontsleutelen (in 2013) kozen voor een defensief fonds, de Stallingsrekening. Zij hebben dit fonds aangehouden tot in 2016. Dit laat zich niet goed rijmen met de stelling dat de keuze voor dit fonds alleen verband hield met een verwachting dat de Geschillencommissie binnen korte tijd uitspraak zou doen op de klacht van de consumenten. Bovendien is onvoldoende toegelicht waarom een dergelijke verwachting de keuze voor een dergelijk defensief fonds meebracht. Daar komt bij dat in 2008 de omstandigheden op de financiële markt aanzienlijk verslechterden. In het licht van deze economische situatie en de keuze die de consumenten in 2013 bij het ontsleutelen maakten, ligt het voor de hand dat de consumenten ook in 2008 voor een defensieve strategie zouden hebben gekozen. Feiten of omstandigheden waaruit moet worden opgemaakt dat dit tot de keuze voor een ander fonds dan de Stallingsrekening zou hebben geleid, zijn niet of onvoldoende naar voren gebracht.

5.14 De Commissie van Beroep gaat er daarom van uit dat de consumenten in 2008 gekozen zouden hebben voor de Stallingsrekening en dit fonds aangehouden zouden hebben tot 2016. Met het kapitaal dat ze dan opgebouwd zouden hebben, zouden zij – zoals zij nu ook gedaan hebben – geswitcht zijn naar het mixfonds om de verzekering vervolgens in 2018 volledig af te kopen. In tegenstelling tot hetgeen de Geschillencommissie heeft geoordeeld, is de Commissie van Beroep het met de consumenten eens dat een wijziging van de verzekering in 2008 van invloed is op het kapitaal gedurende de gehele resterende looptijd van de verzekering. De schade van de consumenten moet daarom berekend worden over de gehele periode 2008 – 2018. Daarbij moet gekeken worden naar het daadwerkelijke rendement van de Stallingsrekening over de periode 2008 tot het moment van wijziging in 2016 in plaats van een berekening met een gemiddeld historisch rendement. In de berekening van het schadebedrag moet daarnaast ook meegenomen worden wat de ontsleuteling in 2008 zou hebben opgeleverd en welk bedrag derhalve zou zijn toegevoegd aan de Stallingsrekening.

5.15 Het procesdossier zoals dat nu aan de Commissie van Beroep voorligt, bevat niet alle informatie die nodig is om op basis van voornoemde uitgangspunten de schade van de consumenten te berekenen. De procedure moet daarom worden voortgezet. Hoewel in beginsel op de consumenten de plicht rust om hun schade te onderbouwen, is in dit geval de tussenpersoon de meest aangewezen partij om de voor de berekening benodigde gegevens op te vragen bij de verzekeraar. De Commissie van Beroep stelt hem in de gelegenheid dit te doen en zich op grond van de verkregen informatie en de hiervoor geschetste uitgangspunten uit te laten over de omvang van de schade die de consumenten

geleden hebben. De tussenpersoon krijgt hiervoor een termijn van vier weken vanaf de dag van deze uitspraak. De consumenten krijgen daarna de gelegenheid om te reageren op de uitlatingen van de tussenpersoon en zich op basis van de verkregen informatie en de genoemde uitgangspunten eveneens uit te laten over de omvang van hun schade. Zij krijgen hiervoor dezelfde termijn als de tussenpersoon.

Aanvullende vordering van de consumenten

5.16 Tijdens de lopende procedure bij de Commissie van Beroep hebben de consumenten een aanvullende vordering ingediend met betrekking tot de incassokosten die zij hebben gemaakt, omdat de tussenpersoon de door de Geschillencommissie toegekende schadevergoeding niet tijdig aan hen heeft voldaan. De voorzitter van de Commissie van Beroep heeft eerder beslist, zoals aan de consumenten is medegedeeld, dat deze vordering niet kan worden behandeld in dit beroep, omdat deze vordering niet in het beroepschrift is opgenomen (zie regel 23.1 van het Reglement van de Commissie van Beroep). De Commissie van Beroep laat de aanvullende vordering daarom buiten behandeling.

6. De beslissing

De Commissie van Beroep

6.1 stelt de tussenpersoon in de gelegenheid om zich binnen vier weken na de datum van deze uitspraak schriftelijk uit te laten over de omvang van de schade, zoals vermeld in 5.15, waar de consumenten vervolgens schriftelijk op kunnen reageren;

6.2 houdt verder iedere beslissing aan.